

# ŽIVLJENJE IN DELO

Pogovor z Markom Kocijanom, predsednikom obč. sindikalnega sveta

Samoupravni sporazum o pogojih za zaposlovanje in o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev na območju ljubljanskih občin, ki je bil v javni razpravi do konca januarja, je dobil končno podobo. O javni razpravi in nadaljnjih naglah pri sprejemanju in uresničevanju tega pomembnega dokumenta smo se pogovarjali z Markom Kocijanom, predsednikom občinskega sveta Zveze sindikatov Bežigrad.

»Sindikati menimo, da je potrebno temu samoupravnemu sporazumu dati v naši politični aktivnosti izreden poudarek. Predstavlja namreč konkretno obliko samoupravnega sporazumevanja o pogojih, v katerih naš delavec živi in dela.«

Kakšen je osnovni cilj tega dokumenta?

»Že prvi člen nam pove, da

so smotrnejše zaposlovanje, višja produktivnost dela, boljši življenjski pogoji ter socialna varnost delavcev in občanov osnovni smotri tega samoupravnega sporazuma. Eden osnovnih ciljev je tudi zagotavljanje in oblikovanje kadrovske politike z rezultati gospodarjenja, njeno vključevanje v investicijske programe ter usmerjanje strukturnih sprememb glede na razvoj gospodarskega in družbenega dela ter socialne varnosti delavca.«

Kako ta dokument obvezuje organizacije združenega dela oziroma podpisnike tega samoupravnega sporazuma?

Organizacije združenega dela oziroma podpisniki bodo morali zagotoviti pogoje za usmerjeno zaposlovanje in izobraževanje ter druge minimalne standarde za življenjske in kulturne razmere delavcev. Naloga sindikata je, da se zavzame za spre-

jem tega pomembnega dokumenta v organizacijah združenega dela. Sindikati smo se posebno zainteresirani za uresničevanje tega sporazuma, saj že nekaj let traja bitka za zagotovitev minimalnih standardov in življenjskih in kulturnih razmer delavcev. Sporazum določa, na primer, pogoje, ki zagotavljajo reševanje stanovanjskega vprašanja delavcev v skladu z razmerami na območju občin mesta Ljubljane. Opredeljeni so tudi pogoji, ki zagotavljajo prehrano delavcem, pogoji, ki omogočajo vključevanje delavcev v kulturne in druge aktivnosti ter uporabo uslug vzgojno-ovarstvenih, vzgojnoizobraževalnih, zdravstvenih in drugih organizacij.

Kako in kdaj se bodo ti minimalni standardi uveljavili?

»O tem govori 36. člen, ki pravi, da se glede na obstoječe stanje v Ljubljani vsem delavcem zagotovi minimalne stanovanjske pogoje najkasneje do konca 1978 leta, obrok hrane med delom takoj, organiziranje celodnevne prehrane delavcev, ki žive v pogojih minimalnih stanovanjskih standardov, najkasneje do konca 1978 itd.«

Kakšna je naloga osnovnih organizacij sindikata pri tem samoupravnem sporazumu?

»Trenutno osnovne organizacije sindikata vodijo politično akcijo za sprejem tega dokumenta. O tem smo se pogovorili že na aktivnih predsednikov osnovnih organizacij sindikata. Osnovne organizacije morajo do 22. aprila zaključiti razprave o tem sporazumu, ki ga bodo potem sprejeli zbori delavcev in hkrati izvolili podpisnika. Podpis samoupravnega sporazuma bo 22. aprila 1977.«

V. BEZNIK

## KLUB SAMOUPRAVLJALCEV

### POSVET V VELENJU

V bežigraskem klubu samoupravljalcev je pred skupščino, ki bo predvidoma 21. aprila, zelo živahno. Najprej se bo sestel izvršni odbor, zbirajo pa tudi pripombe k polletnemu delovnemu programu in k statutu, ki naj bi ga sprejeli na skupščini.

Denar, ki so ga dobili ob ustanovitvi (35.000 din), je že pošel, nova članarina pa še ni določena, zato so razpisali akontacijo na članarino, da bodo tako zagotovili potreben denar za nemoteno delo. Predvidevajo, da bo članarina za bežigraske delovne organizacije znaša 1 promile bruto osebnih dohodkov v letu 1976, plačevali pa jo bo-

do iz sredstev za izobraževanje.

O višini članarine, ki jo bodo plačevale družbenopolitične organizacije, krajevne skupnosti in društva, se bodo dogovorili na srečanju slovenskih klubov samoupravljalcev, ki bo 14. aprila v Velenju.

Na omenjenem srečanju bodo spregovorili še o vsebini dela in programski usmeritvi klubov, o organiziranosti in financiranju klubov ter o ustanovitvi skupnosti klubov samoupravljalcev v Sloveniji. Na posvetovanju bodo ocenili dosedanje delo klubov ter oblikovali izhodišča za delo v prihodnje.

### Koristen seminar na Polževem

Na dvodnevem seminarju za članke aktivna komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev pri občinski konferenci ZKS Bežigrad, ki je bil konec marca na Polževem, so udeleženci največ časa posvetili obravnavi za-

kona o združenem delu in nalogam, ki nas v prihodnjem obdobju čakajo pri uresničevanju tega pomembnega dokumenta. Na seminarju so obravnavali tudi nekatera aktualna vprašanja naše notranje in zunanje po-

litike. Seminar je prav gotovo pripomogel k usposabljanju članov aktivna in začetni naloge aktivna v prihodnjem obdobju, predvsem tiste, ki jih bodo morali komunisti opraviti pri uresničevanju zakona o združenem delu.

Zahteve po organiziranem zdravstvenem varstvu zaposlenih ljudi preraščajo naše možnosti. Potrebe rešujemo na več načinov, ki pa niso vselej najbolj racionalni: z obratnimi ambulanti v večjih delovnih organizacijah, z organiziranimi obiski na oddelku za medicino dela v bežigraskem zdravstvenem domu ali kako drugače. V prvem primeru so ambulante le malokje polno izkoriščene, v drugem so zmogljivosti prezasedene in delavci zato prebijajo velik del dragocenega delovnega časa v čakalnicah...

Zato so v zdravstvenem domu Bežigrad pri reševanju tega problema prišli

številom delavcev ali bogatejšo mošnjo. Prispevali bi pač glede na število zaposlenih in skladno z normami, ki veljajo za delo zdravstvenih ustanov, v »zakupu« bi imeli tudi določeno ordinacijo za dan, dva ali cel teden — pač glede na število delavcev. Ocenjeni predračun stroškov kaže, da bi morala v primeru, če bi sodelovalo deset organizacij združenega dela, vsaka prispevati okrog 600.000 dinarjev, kar nedvomno ni pretirana vsota. Za zobno ambulanto pa bi bil začetni znesek okrog 400.000 dinarjev za tiste delovne organizacije, ki bi najele zobno ordinacijo za teden dni na

## Za zdravje delavcev

Z združenimi sredstvi naj bi nadzidali zdravstveni dom za eno ali dve nadstropji — Medicina dela in zobozdravniki — Namesto obratnih ambulant

do zanimive možnosti: z združenimi močmi bežigraskih delovnih organizacij bi lahko nadzidali v sedanjem zdravstvenem domu eno nadstropje za preventivno in kurativno varstvo delavcev organizacij združenega dela. Če pa bi dodali še eno nadstropje, bi uredili lahko še zobozdravstvene ambulante. Zato so sklicali predstavnike delovnih organizacij in jim ta načrt podrobneje razložili.

V osmih do desetih ordinacijah medicine dela bi lahko zdravstveno varstvo organizirali mnogo bolj racionalno, kot je to doslej v obratnih ambulantah posameznih delovnih organizacij; za tako varstvo pa bi imele možnosti vse delovne organizacije, ne samo tiste z večjim

mesec (na 200 zaposlenih 1 dan v tednu), vsako leto pa bi bilo treba nato prispevati še za tekoče stroške. Številke so sicer še zelo približne, vendar nudijo vsaj delno orientacijo.

Na sestanku so se dogovorili, da bodo samoupravni organi posameznih delovnih organizacij v roku enega meseca o tem predlogu sklepali in se odločili, ali bodo sodelovali ali ne. Če se bo pridružilo vsaj deset delovnih organizacij, za kar pa bržkone ni bojzani, bodo z delom lahko kmalu pričeli, zato se lahko že čez leto nadejamo boljšega zdravstvenega varstva. S tem bomo prav gotovo zmanjšali že kar grozeče število izostankov z dela in naloženi denar se bo kmalu pričel vračati.

## GOSTJE V MLADEM RODU

Na obisku mlade Tržačanke in dve Beograjkanki — Prenašanje izkušenj — O mali šoli

Vrtec Mladi rod v Crtomirovi ulici so obiskale dijakinje in predavateljice tretjega, zaključnega letnika vzgojiteljske šole iz Trsta, ki je priključena državnemu učiteljskišči s slovenskim učnim jezikom. Namen obiska je bil, seznaniti se z metodami in oblikami dela pri izobraževanju in vzgoji predšolskih otrok. Gostje so lahko hospitirale pri jezikovni vzgoji in se v obširnih pogovorih seznanile z uporabo didaktičnih sredstev in drugih vzgojnih pripomočkov, ki jih vzgojiteljice lahko izdelajo same. Videle so, kaj vse se da izdelati iz raznih koščkov tekstilnega blaga, plastičnih skodelic ter drugega materiala, ki ga sicer štejemo za odpadnega. To je bilo za mlade vzgojiteljice zelo spodbudno predvsem zato, ker delajo pri njih, kakor so same izjavile, v zelo slabih materialnih pogojih. Ob slovesu so Tržačanke v pisno knjigo zapisale: »Zadovoljne in z novim pogumom se vračamo na svoje mesto v upanju, da bi čimveč naredile za dobro slovenske manjšine v Trstu.«

Dan zatem, ko so se mlade Tržačanke zadovoljne in polne vzpodbudnih vtisov poslovile, je vrtec Mladi rod spet dobil obisk, tokrat iz Beograda. Dve vzgojiteljici z oddelka male šole pri osnovni šoli Ivo Lola Ribar sta jih obiskali, da bi se seznanili z vsebino dela tega vrta in izmenjali izkušnje o delu v mali šoli.

E. K.

## BELA LJUBLJANA

### VSAK ZA SABO



Sredi Savelj, ob poti, ki vodi pod ježo, je nastalo veliko smetišče. Nesramnim občanom, ki vozijo tjakaj odpadke, ni nič mar, da so le štrleljaj proč hiše, kamor se večkrat širi ostuden smrad.

Ker je zvezna skupščina letošnje leto proglasila za leto varstva človekovega okolja, so se ljubljanski komunalci med prvimi lotili spomladanskega čiščenja našega mesta po točno določenem »voznem« redu in z vsemi razpoložljivimi močmi.

Prvi del zgodnje spomladanske akcije »Bela Ljubljana« je že uspešno za nami, vendar kot vse kaže, zime še ni konec. Da omo naše ulice, ceste, parke, igrišča, vrtove in okolico tovarn ter sol zares očistili do 1. maja, se bomo morali v akcijo vključiti prav vsi.

Organizacijsko akcijo bo prevzela socialistična zveza delovnega ljudstva v mestu, občinah in krajevnih skupnostih. Svoj delež pa bodo morali prispevati vsi: krajan, stanovalec, združen v hišnih svetih, šolarji, delavci v organizacijah združenega dela in ne nazadnje posamezniki; vsak naj pomene pred svojim pragom!

Kosovni odpadni material so komunalci iz naše občine že odpeljali, občani pa bomo poslej bolj skrbeli za to, da različnih odpadkov ne bomo metali skozi okna na dvorišča, jih puščali ob posodah za nesnago ipd. Vsak posebej in vsi skupaj bomo poskrbeli, da bomo primerno uredili svoje vrtove, dvorišča in najbližjo okolico, pri čemer bodo nedvomno uspešno sodelovali stanovalec v večjih soseskah, šolarji, taborniki in drugi.

Pobudnik akcije »Bela Ljubljana« je bilo pred leti Komunalno podjetje Ljub-

ljana, zato prav komunalci menijo, da bi se morala ta akcija ponavljati vsako leto in ne samo letos.

H kulturi našega okolja bodo veliko prispevale šole in pedagoški delavci, toda ne zgolj z občasnimi akcijami, temveč predvsem z vzgojo solarjev. Ti bodo svojo kulturo odnesli tudi na ulico in domov, posebno tja, kjer se starši pomena čistoče okrog doma ne zavedajo.

Marsikje po svetu je sramota, če človek vrže na pločnik ali cesto cigaretni ogorek. Za tak prekršek plača celo visoko kazen. Nikomur ne pride na misel, da bi skozi okno vrgel na dvorišče tetrapak, polnjen stol, prebran časopis ipd., kar se prepogosto dogaja v naših stanovanjskih naseljih, kjer so zelenice, sprehajalne poti in ulice nastlane s papirjem in drugimi odpadki.

Namen akcije »Bela Ljubljana«, ki še posebej zadeva našo občino, torej ni enkratno čiščenje naše neposredne okolice, temveč spoznanje, da v tako nečednem okolju kot doslej, ne smemo in ne moremo živeti, če imamo sami sebe radi. Znano je, da človek naravo onesnažuje na sto in en način in tako vse bolj krči zelene površine, ki posebej v mestnem okolju pomenijo njegova zunanja pljuča.

»Bela Ljubljana« torej danes, jutri in pojutrišnjem!